

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Józef

Nazwisko: Golonka

Miejsce urodzenia: Ostrów k. Dębicy woj. podkarpackie

Data urodzenia: 05-05-1926

Imię ojca: Ludwik

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Józef Golonka (ur. w maju 1926) od sierpnia 1946 do marca 1947 był członkiem niepodległościowego zbrojnego podziemia w organizacji "Wolność i Niezawisłość" (WiN) na terenie powiatu Mielec i pow. Dębica (w 1947 mieszkał w pobliskich Ropczycach). Figuruje w aktach ewidencyjnych i kartotekach UB i MO z WUBP i KW MO w Rzeszowie oraz PUBP Mielec i PUBP Dębica z lat 1947-1948. Zapisano w nich między innymi, że Józef Golonka to "szeregowy członek nielegalnej organizacji WiN", który "ujawnił się dnia 13 marca 1947 r. w PUBP Mielec podając, że dnia 18 sierpnia 1946 r. zdezerterował z wojska, a następnie wstąpił do organizacji WiN, brał udział w napadach terrorystyczno-rabunkowych i w rozbrojeniu por. WP i funkcjonariuszy MO w Kolbuszowej. Przy ujawnieniu zdał broń - automat PPSza, pistolet i 45 sztuk amunicji".</p>	<p>Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.</p>	
<p>Józef Golonka figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego zbrojnego podziemia w aktach UB z WUBP i KW MO w Rzeszowie oraz PUBP Mielec z lat 1945-1960. Te materiały operacyjne i śledcze dot. głównie kilkunastu żołnierzy zbrojnego podziemia z terenu pow. Mielec i pow. Dębica, którzy w roku 1947 zdali broń i ujawnili się w PUBP w Mielcu. Józef Golonka figuruje m.in. w protokole przesłuchania Jana Skóra z dnia 15 maja 1947. Natomiast na str. 54-57 ww. akt zamieszczono dokumenty PUBP w Mielcu: oświadczenie Józefa Golonka i inne dokumenty podpisane przez niego w dniu jego ujawnienia się (tj. dnia 13 marca 1947).</p>	<p>IPN Rz 042/1523 (4754/II), IPN Rz 00141/1510/J (4754/2) mikrofilm.</p>	

Józef Golonka figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego zbrojnego podziemia w aktach UB z WUBP i KW MO w Rzeszowie oraz z PUBP Mielec i PUBP Kolbuszowa z lat 1945-1956. Te materiały operacyjne i śledcze UB dot. głównie kilkunastu żołnierzy zbrojnego podziemia z partyzanckiego oddziału pod dowództwem "Lisa" (tj. sierż. Wojciecha Lisa pseud. „Mściciel” z terenu pow. Mielec i pow. Kolbuszowa). Na str. 76-77 ww. akt zamieszczono dwa meldunki UB z dnia 15 marca 1947. Zapisano w nich między innymi, że dn. 14 marca 1947 wieczorem we wsi Ostrów pow. Dębica Józef Golonka został zastrzelony (nazajutrz po ujawnieniu się w PUBP Mielec) przez jednego z dwóch funkcjonariuszy UB obecnych w domu Anieli S., do którego wszedł rzekomo uzbrojony. Szyfrogram zastępcy szefa WUBP w Rzeszowie (str. 77) zawiera opis okoliczności tego tragicznego wydarzenia.

IPN Rz 043/4 (9060/II).

Józef Golonka figuruje jako "pokrzywdzony" w aktach Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Rzeszowie z lat 1947-1951 w sprawie karnej przeciwko Michałowi Lewiarzowi funkcjonariusz UB z PUBP Dębica, który był podejrzany o (niezgodne z ówczesnymi przepisami prawnymi) użycie broni i zabicie Józefa Golonki w dniu 14 marca 1947.

IPN Rz 108/2559 (Pr. 1486/47), IPN Rz 65/4 t. 1.

Józef Golonka figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego zbrojnego podziemia w aktach KW MO w Rzeszowie z lat 1976-1980 zatytułowanych "Charakterystyka nr 28 bandy terrorystyczno-rabunkowej pod dowództwem Aleksandra Rusin ps. >Rusał<" (tj. zbrojnego oddziału partyzanckiego działającego na terenie pow. mieleckiego w latach 1945-1947). Akta te zawierają między innymi opis ww. oddziału, kwestionariusze osobowe jego członków i pomocników oraz karty dot. jego akcji zbrojnych. W kwestionariuszu dot. Józefa Golonka zapisano między innymi, iż ww. "w 1946 r. zdezerterował z wojska i wstąpił do bandy >Rusina< działającej na terenie powiatów Mielec, Kolbuszowa i Dębica, posiadał nielegalnie broń. Był jednocześnie członkiem nielegalnej organizacji WiN. M.in. brał udział w rozbrojeniu oficera WP i funkcjonariuszy KP MO w Kolbuszowej. Dnia 13.03.1947 r. ujawnił się w PUBP w Mielcu i zdał automat PPSza i pistolet".

IPN Rz 05/48 (CHF-28), IPN Rz 0172/29/J (CHF-28) mikrofilm.